

Oslo, 25.01.2006

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høringsuttalelse om forslag til endringer i friskoleloven

Vi viser til høringsbrev av 16.12.2005 ang forslag om midlertidig endring i friskoleloven.

Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM) eier eller er medeier i 19 skoler som er godkjent under friskoleloven (12 videregående skoler, 2 grunnskoler på ungdomstrinnet, 2 skoler med både videregående og ungdomstrinn, 3 bibelskoler). Vi er også medeier i to ungdomsskoler som ble godkjent i 2005, men som av forskjellige årsaker ikke startet. Selv om vi ikke står på listen over høringsinstanser, ønsker vi å avgi høringsuttalelse.

1. Regjeringen har, både i Soria Moria-erklæringen og ellers, understreket at den varslede innstramningen i friskoleloven ikke skal gjelde skoler som utgjør et religiøst eller pedagogisk alternativ til den offentlige skolen. På den bakgrunn er det uforståelig at den varslede stansen i godkjenning og oppstart også skal omfatte slike skoler. Det kan skape tvil om regjeringen virkelig har tenkt å drive en friskolepolitikk i samsvar med Soria Moria-erklæringen. I høringsnotatets punkt 3, andre avsnitt, er det også en setning som kan skape tvil om dette, når det står at en vil vurdere "i hvilken grad loven skal tillate at det opprettes private skoler på religiøst grunnlag".

Til grunn for skoler som utgjør et religiøst alternativ ligger foreldrerett og religionsfrihet, viktige menneskerettigheter som også er nedfelt i norsk lov. At departementet ønsker å forandre friskoleloven er ingen holdbar grunn til å gjøre det vanskelig for foreldre å sørge for undervisning i samsvar med sin overbevisning. Selv om det fremdeles er mulig å starte privatskole, uten offentlig støtte, vil økonomiske forhold gjøre det nærmest umulig for de fleste foreldre å benytte en slik skole. Det er diskriminerende overfor denne gruppen foreldre å kreve at de skal betale både for den skolen barnet deres bruker og for den offentlige skolen gjennom skatteseddelen.

Det er forståelig at regjeringen vurderer å stramme inn på den økonomiske støtten til skoler som ikke utgjør et alternativ til den offentlige. Men når det gjelder skoler på religiøst grunnlag er situasjonen en helt annen. Foreldre som ønsker å gi sine barn en oppdragelse og undervisning som formidler et annet livssyn enn den offentlige skolen gjør, som dermed utgjør en minoritet i samfunnet, bør få all mulig støtte til dette. Det er et av demokratiets viktigste kjennetegn at det behandler sine minoriteter med respekt.

2. Vi mener uansett at det er uholdbart å nekte godkjente skoler å starte. Det kan være mange forskjellige grunner til at de ikke kom i gang i høst, f.eks. en godkjenning som kom for sent til at de kunne få alt på plass. Det strider mot folks rettferdighetssans at skoler som måtte eller valgte å utsette oppstarten et år ikke skal få begynne.

3. Vi er glade for at de foreslåtte forandringer ikke griper inn i muligheten for forandringer i driften av eksisterende skoler. En av våre skoler som kom i gang i siste liten i 2005, Kvås videregående skole, fikk av en eller annen grunn ikke lov til å starte med fulle klasser. For en ny skole som skal bygge opp yrkesfaglige studieretninger er det en uforholdsmessig stor økonomisk belastning å

ikke kunne fylle opp klassene. Vi regner med at de får innvilget fulle klasser fra høsten og at det ikke er noe problem å få starte den tredje av de fire studieretningene de er godkjent for.

Vi oppfordrer departementet til

- å la foreldrerett og religionsfrihet gå foran partipolitiske og økonomiske vurderinger når det gjelder godkjenning av friskoler på religiøst grunnlag
- å la godkjente skoler starte
- å godkjenne nye skoler som har søkt eller søker på alternativt religiøst eller pedagogisk grunnlag
- å tydeliggjøre at Soria Moria-erklæringen står fast og at det derfor ikke er snakk om innstramning i godkjenningen av skoler på religiøst grunnlag

Vennlig hilsen

Ola Tulluan
generalsekretær

Signe Sandsmark
leder for skole- og barnehageavd.